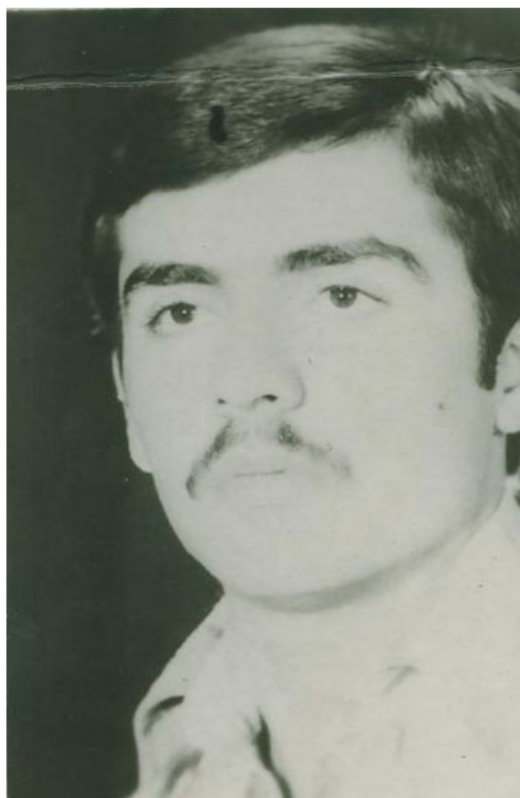

شہید محمد نوروزی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

غلامرضا	نام پدر
۱۳۳۹/۰۱/۰۱	تاریخ تولد
بوشهر – تنگستان	محل تولد
۱۳۶۰/۱۱/۲۵	تاریخ شهادت
فی ریزفارس	محل شهادت
رزمنده	مسئولیت
سرباززمینی ارتش	نوع عضویت
—	شغل
دیپلم	تحصیلات
دلوار	مدفن

زندگینامه

در اوج خفقان و دیکتاتوری پهلوی محمد در سال ۱۳۳۹ در یک خانواده ای مذهبی و متقی پا به عرصه حیات گذاشت و در زمانی که خمینی، بت شکن زمان، در خرداد ۱۳۴۲ بر علیه رژیم دیکتاتوری شاه فریادهای انقلابی و اعتراض آمیز خود را بلند می کرد محمد بیش از سه سال نداشت محمد در سن هفت سالگی به دبستان شهید رئیسعلی دلواری رفت و با رتبه ممتاز هم درس و هم در اخلاق دوره تحصیلی ابتدائی خود را به پایان رسانید و پس از آن برای ادامه تحصیل عازم بوشهر و در مدرسه راهنمایی مهران مشغول تحصیل گشت پس از دو سال تحصیل به همت و یاری و پشتکار خودش با یاران دیگر، مدرسه راهنمایی در دلوار تاسیس شد و شهید مجدداً برای ادامه تحصیل به زادگاهش دلوار بازگشت پس از اتمام موفقیت آمیز دوره راهنمایی شهید مجدداً برای ادامه تحصیل راهی بوشهر شد و در هنرستان صنعتی مشغول تحصیل گشت همکلاسیها و هم دوره های محمد همه از کوچک نفسی و تقوای بیش از حد ایشان اطلاع دارند در زمانی که امام خمینی در تداوم خرداد ۴۲ برای نجات اسلام و مسلمین فریادهای انقلابی خویش را سر داده بودند محمد یکی از یاران خمینی در این روستای محقر و دور افتاده شد محمد به کمک دوستان و همزمانش فریادهای رسای امام را برای نجات مستضعفین در این دیار به گوش آنها می رساند سرانجام در سال ۱۳۵۹ از هنرستان دیپلم گرفت و پس از چند ماه بخدمت مقدس سربازی اعزام شد سربازی برای او در جامعه اسلامی افتخار بود شهید در ژاندارمری در حوزه هرمزگان خدمت می کرد و پس از پایان دوره آموزشی فکر و ذکر او جبهه بود سرانجام او به آرزویش رسید و داوطلبانه عازم جبهه های حق علیه باطل گردید مدتی در جبهه در بند برای نجات اسلام و خاک مقدس جمهوری اسلامی علیه کفار بعثی جنگید و عاقبت به آرزوی دیرینه خود دست یافت و به لقا... پیوست.

وصیت نامه

ای مومنان اگر خدا می خواست هر آن شما را بر دشمنان پیروزی می کرد بدون اینکه زحمت جهاد را بر دوش شما بیفکند ، اما شما را امتحان و آزمایش می کند و کسانی که در این مبارزه شهید می شوند ، خداوند اعمال آنها را ضایع نگرداند .

به نام خدایی که رزمندگان این رهروان راه حسین ، در خلوت شب و هوای سرد و روی برفها در حال ستایش او هستند و با سلام و درود بر امام و امت و با درود بر روان پاک شهدای گرانقدر اسلام و جنگ تحمیلی و با آرزوی صبر و اجر ، جهت خانواده های شهدا وصیتم را آغاز می کنم .

اگر بی خبر به جبهه اعزام شده ام و برایم مقدور نیست که به زادگاهم دلوار بیایم به این دلیل است که به جبهه علاقمند شده ام زیرا جبهه دانشگاهی است که استاد های غیبی دارد و محیط خودسازی و شناخت می باشد بازده خارق العاده دارد ، زیرا بقول امام در جوار جهاد جهاد اصغر ، جهاد اکبر نیز صورت می گیرد . و در اینجا همه بیاد خدا هستند ، زیرا در سنگر حق علیه باطل ایستاده اند دقایق و ساعات اینجا سرنوشت ساز است و جو دیگری حکمفرماست . اینجا می بایست از تمام راههای فرعی گذشت و راه شوسه و شاهراهی را باید انتخاب نمود که منتهی به عالم است که خیر و سعادت در آن نهفته و در طول این راه بایستی کلیه امور دنیوی را زیر پا گذاشت ، تا به جهان ماورا الطبیعت پی برد و سپس بوسیله قاتوالذین یلونکم من کفار که انتهای آن پیوند به معبود که تنها در این مکانها ایثار می خواهد و آن هم ایثار از تمام وجود هستی خویش ، که آن هم نصیب هر گونه افراد نمیشود ، و شهادت است در اینجا تنها ره پیوستن به لقا □ او . اگر ما خواستار این هستیم که اسلام از مرحله شعار دارد به مرحله عمل نزدیک می شود ، بایستی از منزله تا مرحله خون دهیم و همین خونها هستند که پیامها و حماسه ها را در بردارند و نمی گذارند انقلاب شکوهمندان از تحریک و صعود به سوی رکود و نزول ایستاده و فرو ریزد اگر ما خواستار این هستیم که راه ائمه اطهار علیهم السلام را به سر منزل مقصود دنبال نمائیم می بایست با ناملایمات و ناگواریها ، محاربه و مقابله نمود و همانطوریکه آنان با خفاش صفتان زمان در افتادند و پرچم بر حق اسلام را نگهداری نمودند ما هم با اراده مستحکمی که از آن برخوردار میباشیم باید تا محو کامل امپریالیسم و ابرنکبتان زورگو از پانشینیم و پرچم مقدس جمهوری اسلامی در اقصی نقاط جهان به اهتزاز در آوریم (انشا الله)

فعلاً هدف دنبال میکنیم ، هدفی لایتناهی و مقصدی که باید زیر بار تمام آزمایشها به در آمد تا به آن رسید . امید است جز خفیفی از این هدف را دنبال کنیم تا بتوانیم به معبود خود نزدیک شد که بقول شاعر . دیدار یار غائب دانی چه ذوقی دارد

چون ابر در بیابان بر تشنه ای بیارد

ما تشنه ایم مثل یک بوته آب نخورده بیابانی که مدتها بجز باد داغ چیز دیگری را تغذیه ننموده ، لحظه ای که بدانیم منبع هستیها یک راهی دارد که باید از آن عبور نمود بایستی این مسیر را طی نمائیم تا به معبود حقیقی خود دسترسی پیدا کرد ، زیرا هدف ، مشخص و سریع می باشد . آرمانی که جلوه گاه تمام عاشقان خط سرخ و □ می باشد . و برای رسیدن به این آرمان مقدس و ایفای پیمان خود با منشای که در نظر داری باید از جان و امور دنیوی (مال) گذشت و قلبی مالا مال از عشق به هستی داشت و ایثار گرانه عمل نمود . امید است به آروزی دیرینه خود که همان شهادت در راه خدا می باشد دست یابم و اما سخنی با پدر و مادرم .

مادر عزیزم : اینک که فرسنگها از تو دور شده ام حس میکنم که بیش از همیشه به من نزدیکی ، چرا که هر لحظه قلبم بیادت به تپش می افتد امیدوارم که مرا ببخشی .

پدر عزیزم: از این راه دور، دستان پر تلاشت را می بوسم که برای نشانیدن لبخندی بر لبان ما بر آن پینه نقش بسته است، دستهای پینه بسته ات را ارج می نهم که پینه هایش حکایت از سختی های روزگار و رنجی دارد که ما به تو تحمیل کردیم رنجی که نادانی ما و صبوری تو آن را ثمری نیکو داد، امید است که بنده را ببخشد.

از برادرانم می خواهم چنانچه به جبهه اعزام شدند برای رضای خدا و دفاع از دین و میهن و نه برای انتقام من و از خواهران می خواهم حجاب اسلامی را رعایت کرده و تحصیل خود را همراه با آموزش مکتب اسلام و فاطمه زهرا (س) ادامه دهند از تمام اقوام، دوستان و مردم غیور دلواری حلالیت می طلبم.

مصاحبه

- ۱- چه کسی نام او را انتخاب کرد و انگیزه او از این انتخاب چه بود ؟ پدرش ، برای اینکه نام محمد نام پیامبر اسلام است
- ۲- مختصری درباره ورودش به مدرسه را توضیح دهید ؟ وی در سن ۶ سالگی به مدرسه رفت
- ۳- میزان علاقه و دیدگاه شهید نسبت به امام خمینی و ولایت فقیه را بیان کنید ؟ علاقه او نسبت به امام (ره) زیاد بود
- ۴- چه نوع فعالیت سیاسی و انقلابی قبل و بعد از پیروزی انقلاب انجام می داد ؟ در راهپیمایی و تظاهرات قبل از انقلاب شرکت داشته و هم از انقلاب یکی از اعضا فعال حزب جمهوری اسلامی بود
- ۵- دیدگاه شهید نسبت به دفاع از وطن اسلامی و به ویژه ۸ سال دفاع مقدس را توضیح دهید ؟ دفاع را امری واجب می دانست
- ۶- در خصوص ارادت و معرفت و محبت شهید به اهل بیت و توسل وی به ائمه اطهار توضیح دهید ؟ به خاندان اهل بیت عصمت و طهارت ارادت خاصی داشت و در تمامی مراسمات آنها شرکت می کرد
- ۷- هر گونه خواب الهامات اطرافیان و یا دوستان در ارتباط با شهید را توضیح دهید ؟
چند سال پیش که پدر به سفر کربلا رفته بود در خواب هنگام برگشت از کربلا به خواب پدر آماده بود و گفته بود پدر و مادر زیارت قبول باشد .
- ۸- خدمت سربازی را در کجا گذراند و در چه تاریخی شروع و در چه تاریخی پایان یافت ؟ در بندرعباس - دی ماه ۱۳۵۹
- ۹- اولین بار در چه سنی و چگونه به جبهه رفت ؟ در سن ۲۰ سالگی - از طرف ژاندارمری
- ۱۰- عامل تشویق و تحرک اصلی اعزام به جبهه او چه بوده است ؟ علاقه ای که به امام و دفاع از کشور و ناموس خود داشت و برای حفظ ارمان دینی به جنگ حق علیه باطل رفت
- ۱۱- آخرین مرتبه ای که به جبهه می رفت چه حالات روحی داشت و چگونه وداع او را بیان کنید ؟ حالت خاصی داشت که نمی توان توصیف کرد
- ۱۲- چگونه و توسط چه کسی از شهادت فرزندان با خبر شدید ؟ توسط یکی از همرزمانش
- ۱۳- آیا شهید تشییع جنازه شده است ؟ تاریخ و محل دفن و نام گلزار او را بیان کنید ؟
بله ، ۲۵/۱۱/۶۰ - دلوار بهشت کاظم (ع)
- ۱۴- چه قسمتهایی از اعضا بدن شهید کشف و تشییع گردید ؟ تمام اعضا او سالم بوده و جسد او کامل دفن شده

۱۵- هر چه در مورد مراسم تشییع و تدفین شهید به یاد دارید بیان کنید ؟ شهید نوروزی اولین شهید دلوار بود برای همین روزی که خبر شهادتش را دادند تا روزی که او را دفن کردند تمامی مردم منطقه بخاطر اینکه شهید با همه ارتباط داشت برای وداع آخر با او بر سر خاکش جمع شدند و همه وداع آخر را گفتند .

۱۶- از اینکه خانواده معظم شهید هستید چه احساسی دارید ؟ قابل بیان نیست فقط از خدای می خواهیم برای حفظ خون شهید ایمان کامل را به ما عطا کند و بتوانیم به اندازه یک قطره خون آن شهید به دین و طبق وصیت نامه به حجاب اسلامی پایبند باشیم .

۱۷- شما به عنوان پدر یا مادر شهید چه پیامی ، سخنی با مردم و مسئولین دارید ؟ با مردم و مسئولین تنها صحبتی که داریم راه شهیدان را ادامه دهند و نگذارند که خون شهیدان پایمال شود

فضایل اخلاقی

شهید نوروزی که در یک خانواده ای پاک و مذهبی به دنیا آمد دارای حس نیتی بود که هنوز توسط دوستش جناب آقای ماندنی بهروزی صادقانه با یاد و خاطره ها می پیونداند تلاش شهید در برقراری انجمن اسلامی و برگزاری راهپیمایی ها و نهادینه کردن مسایل مذهبی و انقلابی و پیگیری مستمر وی در نقشه کشی دلوار برای استقرار بخشداری و شرکت در مراسمات مذهبی چون دعای کمیل و مساجد از جمله عنوان هایی هستند که توسط دوستانش تعریف و بازگو کرده می شود همه به خصوص این شهید بزرگوار علاقه و عشق و افری نسبت به امام و شهادت داشتند . مادر بزرگوار شهید می گوید که محمد من خیلی راستگو و اهل نماز بود هیچ وقت به دیگران چه فقیر چه ثروتمند توهین نمی کرد و هیچ کس را از دست خودش ناراحت نمی نمود . همواره تلاش می نمود که تمام اعضا خانواده و همسایه ها را از دست خودش ناراحت نکند . مادرش وقتی نام محمد را بر زبان می آورد خیلی عاشقانه و معصومانه از وی یاد می کند و می گوید اگر محمد من شهید هم نشده بود همچون شهدا پاک و خالص بود چون من می دانم که چه عاشقانه و صادقانه به مسایل مذهبی و انقلابی فکر می نمود . اهل ریا و نیرنگ نبود و سعی می کرد در تمام کارهایش خدا را در نظر بگیرد .

خاطرات

شهید استوره شجاعت ، فصاحت ، شهامت ، و بلاغت است شهید کسی است که با ایثار خون خود اهرم دین مبین اسلام را آبیاری نموده و استوار نگه داشته گر چه حقیر کوچکتر از آنم که در ابعاد ارزش و شخصیت والای شهید قلم فرسائی کنم لیکن برای ادای دین ، یکی از خاطرات فراموش نشدنی خودم ، با این شهید بزرگوار می نگارم اما قبل از نوشتن خاطره نگرشی به پیرامون شخصیت اخلاقی ، مذهبی و فرهنگی این بزرگ افکنیم محمد گر چه جوان بود بعد ولی در بر خوردهای مردمی و اجتماعی چون پیر کهنسالی با همه قشر مأنوس و در رفتارش زبان زد خاص و عام بود محمد در سیره مذهبی چه در خانواده و چه در بین جامعه یک الگوی به تمام معنی بود یکی از خاطرات شیرین بنده با شهید نوروزی حدود پنج سال پس از آشنائی با ایشان بعد یعنی در سال ۱۳۵۹ زمانیکه در تقسیمات کشوری قرار بعد مقر بخشداری در دلوار باشد علی رغم کار شگنی های فراوانی که از طرف بعضی افراد برای جلوگیری این کار شکل میگرفت استاندار وقت خواستار یک نقشه جغرافیائی دقیق دلوار شد در همین راستا بنده که عضو کوچکی از کانون فرهنگی جوانان دلوار بودم تصمیم گرفتم با همت بلندی که از محمد عزیز سراغ داشتیم و چون رشته تحصیلی آن بزرگوار راه و ساختمان بود جهت ترسیم یک نقشه جامع از تفکرات علمی ایشان بهره گرفته و این کار را عملی کنیم بدلیل علاقه شدیدی که ما با هم داشتیم و اکثر اوقات در کنار هم بودیم طرح از طرف حقیر مطرح و پیشنهاد گردید و بمدت یک هفته بطور تمام وقت محمد عزیز با بنده و هم چنین برادر ارجمند شهید بزرگوار جناب های حاج حیدر نوروزی نقشه ای بسیار دقیق از محیط و پیرامون دلوار ترسیم نمودیم و باستاندار محترم بوشهر شخصی به نام جناب آقای حبیبیان بود ارائه کردم و این یکی از صدها خاطره ای است که بنده از شهید محمد نوروزی در قلبم از آن عزیز سفر کرده بیادگار مانده البته با معرفت کم و زبان الکن، من کی توانم در خصوصیت های والای شهید نوروزی قلم فرسائی کنم تنها می توانم بگویم محمد محمد بود . باید هر چه فرج زودتر آقا امام زمان مهدی موعود و برافراشته شدن پرچم اسلام در تمام جهان را آرزو داریم .

التماس دعا الاحقیر

ماندنی بهروزی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران